Espoon kaupunki

Lausunto

Asia: OPH-6820-2026

# Lausuntopyyntö lukion opetussuunnitelman perusteiden lukiodiplomiluvun ja lukiodiplomien suoritusohjeiden luonnoksista

## 1) Lukion opetussuunnitelman perusteiden 2019 lukiodiplomilukua koskeva lausuntopalaute

**Palaute ja muutosehdotukset lukiodiplomilukuun (6.23) yleisesti**

Espoo kiittää mahdollisuudesta lausua ja pitää luvun 6.23 perustetekstin esitystä hyvänä.

Espoo pitää kuitenkin tärkeänä, että moduulien kuvaukset ovat yhdenmukaiset niin rakenteen kuin sanoituksen osalta ja käsitteet avataan ja sanoitetaan yhtenäisesti kautta linjan. Tämä parantaa sisällön ymmärrettävyyttä.

Espoo esittää tarkasteltavaksi seuraavia ehdotuksia:

1. 1. kappaleen viimeinen virke: ”Lukiodiplomi kuvaa monipuolisesti opiskelijan tavoitteellista työskentelyä, kehittyneitä taitoja ja syvällistä osaamista.”

Espoo esittää lisättäväksi sanan projektimaista: "Lukiodiplomi kuvaa monipuolisesti opiskelijan tavoitteellista ja projektimaista työskentelyä, kehittyneitä taitoja ja syvällistä osaamista.”

2. 2. kappaleen viimeinen virke: ”Lukiodiplomit tarjoavat mahdollisuuksia vahvistaa ja arvioida lukio-opintojen aikana karttuvia jatko-opinto-, työelämä- ja kansainvälisyysvalmiuksia.”

Espoo esittää lisättäväksi sanat yrittäjyysvalmiuksia ja itseilmaisua: "Lukiodiplomit tarjoavat mahdollisuuksia vahvistaa ja arvioida lukio-opintojen aikana karttuvia jatko-opinto-, työelämä-, yrittäjyys- ja kansainvälisyysvalmiuksia sekä itseilmaisua."

3. Espoo esittää lisättäväksi lukuun 6.23 positiivisen vaikutuksen nuoren minäkuvan rakentumiselle ja tulevaisuususkoon esimerkiksi seuraavasti:

”Lukiodiplomien suorittaminen tukee nuoren identiteetin ja itsetuntemuksen kehittymistä ja itseilmaisua sekä auttaa opiskelijaa tunnistamaan omia vahvuuksiaan, kiinnostuksen kohteitaan ja osaamistaan. Tämä tukee positiivisen minäkuvan rakentumista sekä opiskelijan hyvinvointia ja toimijuutta siirtymässä jatko-opintoihin ja työelämään.”

4. 4. kappaleen ensimmäinen virke ja arviointiluvun 2. kappaleen ensimmäinen virke ovat samat: ”Lukiodiplomiopintojakso voi sisältyä oppiaineen oppimäärän valinnaisiin opintoihin paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetyllä tavalla.” Espoo esittää selkeämpää ilmaisua, esim: ”Koulutuksen järjestäjä päättää lukiodiplomien järjestämisestä ja ne määritetään paikallisessa opetussuunnitelmassa.

5. Espoo esittää 4. kappaleen toisen virkkeen jaettavaksi kahteen lauseeseen selkeyden vuoksi seuraavasti: ”Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan koulutuksen järjestäjän tarjoamien lukiodiplomien osalta lukiodiplomien tehtävä, yleiset tavoitteet ja arviointi. Lisäksi kuvataan lukiodiplomikohtaisesti niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt.”

6. Käsite "monimuotoinen kulttuurinen todellisuus" on lukiodiplomien yhteydessä epäselvä. Espoo esittää, että käsitettä täsmennetään.

7. Espoo esittää, että lukiodiplomin rakenne kuvataan ja käsitteet avataan jokaisen lukiodiplomin kohdalla yhteneväisesti, selkeästi ja samassa kohtaa, esimerkiksi Keskeiset sisällöt -luvun viimeisessä kohdassa, käyttäen lukiodiplomille ominaisia vieruskäsitteitä: "xxx lukiodiplomiopintojakso muodostuu portfoliosta, pohdintaosasta ja lukiodiplomista". Käsitteet avataan ja tarkennetaan kunkin diplomin kohdalla, käyttäen yhdenmukaista rakennetta ja sanoitusta.

8. Espoo esittää, että perustetekstissä viitataan lukiodiplomien edeltäviin opintoihin ja niiden laajuuteen, vaikkakin ne kuvataankin ohjeissa.

**Palaute ja muutosehdotukset Kotitalouden lukiodiplomi (KOLD1) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Käsityön lukiodiplomi (KÄLD2) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Median lukiodiplomi (MELD3) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Sanataiteen lukiodiplomi (SALD4) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Tanssin lukiodiplomi (TALD5) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Teatterin lukiodiplomi (TELD6) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset Tiede ja teknologia -lukiodiplomi (TTLD7) -moduuliin**

Tavoitteet-kappaleen 3. kohta: ”hyödyntää monialaisia taitoja, kuten ongelmanratkaisua, kriittistä ja eettisesti vastuullista ajattelua, luovuutta sekä digitaalista osaamista”. Espoo esittää lisättäväksi kuvallinen ilmaisu ja viestintä seuraavasti: ”hyödyntää monialaisia taitoja, kuten ongelmanratkaisua, kriittistä ja eettisesti vastuullista ajattelua, luovuutta, digitaalista osaamista sekä tulosten visualisointia ja viestintää tarkoituksenmukaisin keinoin.”

Tavoitteet-kappaleessa 4. kohta: ”Soveltaa oppimaansa käytännönläheisesti tutkien ja luovasti”. Tiede ja teknologia on lähtökohtaisesti sisällöltään soveltava ja uutta luova lukiodiplomi. Soveltamisen soisi olevan tavoitteissa sen vuoksi listalla ylempänä.

**Palaute ja muutosehdotukset Yrittäjyyden lukiodiplomi (YRLD8) -moduuliin**

Ei lausuttavaa.

## 2. Lukiodiplomien suoritusohjeita koskeva lausuntopalaute

**Palaute ja muutosehdotukset lukiodiplomien suoritusohjeisiin yleisesti**

Yleisesti Espoo huomauttaa, että uusien ohjeiden myötä opettajan työ lisääntyy verrattuna aiempaan lukiodiplomien arviointiin.

**Palaute ja muutosehdotukset kotitalouden lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset käsityön lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset median lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Luku 2.2. Espoo toivoo, että portfolion ohjaukseen tulee tarkemmat ohjeet.

**Palaute ja muutosehdotukset sanataiteen lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Luku 2.3.1: Lukemisen määrä: "Sanataiteelliseen työskentelyprosessiin kuuluu myös lukeminen ja muiden teosten tutkiminen ja niiden peilaaminen omaan taiteelliseen työskentelyyn." Espoo näkee, että tämä on vaikeasti tulkittava ja määritettävä ilmaus: Kuinka paljon tulisi lukea? Kokonaisteoksia vai katkelmia? Tässä on otettava huomioon opintojakson laajuus (2 op).

**Palaute ja muutosehdotukset tanssin lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset teatterin lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Ei lausuttavaa.

**Palaute ja muutosehdotukset tiede ja teknologia -lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Espoo esittää, että Lukiodiplomin arviointimenettely-kappaleeseen (3.2) kirjataan (esim. Kappaleen 2 loppuun), että työn tulee osoittaa sekä tieteellistä että teknologista osaamista.

**Palaute ja muutosehdotukset yrittäjyyden lukiodiplomin suoritusohjeeseen**

Ei lausuttavaa.

## 3. Muut huomiot

**Muut huomiot lops-perusteiden lukiodiplomiluvun ja/tai suoritusohjeiden luonnoksiin**

Ei lausuttavaa.

Tuulosniemi Susan
Espoon kaupunki